

Met een nieuwe manier van onderzoek belooft het eerste programma van het Klimaatonderzoekinitiatief Nederland systeemtransities te versnellen

Utrecht, 16 mei 2024

Het Klimaatonderzoekinitiatief Nederland (KIN), opgericht door NWO en KNAW, heeft een eerste werkprogramma opgezet dat klimaattransities in stadswijken moet gaan versnellen. Het programma is anders dan gebruikelijk in Nederland, omdat het geen gebruik maakt van competitie maar een meer inclusieve en collaboratieve benadering van onderzoek en innovatie volgt. Deze onderzoeksbenadering is nieuw en past bij de urgentie waarmee we klimaattransities in gang moeten gaan zetten.

De KIN-werkprogramma's beogen de rechtvaardige systeemtransities te versnellen die nodig zijn om Nederland klimaatneutraal en klimaatbestendig te maken. De gevolgen van klimaatverandering worden steeds zichtbaarder en daarom is er een dringende behoefte aan innovatieve benaderingen om deze uitdaging aan te pakken. Het KIN werkt op een nieuwe manier van onderzoek waarbij het niet gaat over promovendi en postdocs, maar over burgerbetrokkenheid en beleidsrelevantie. Zo zijn de werkprogramma's gebaseerd op co-creatie in plaats van de gebruikelijke "calls voor financiering", zijn de programma's missiegedreven en transdisciplinair (onderzoek waarbij kennis uit de wetenschap en de praktijk bijeen gebracht worden).

Belangrijke mijlpaal

Het opstarten van dit eerste werkprogramma volgt deze vernieuwende benadering van onderzoek en markeert een belangrijke mijlpaal voor het KIN. Het werkprogramma beoogt een versnelling van rechtvaardige klimaattransities. Dit gebeurt door lokale actietrajecten en agenda's te ontwikkelen en samenwerking te faciliteren tussen belanghebbenden die voorheen langs elkaar heen werken, zoals bewoners, woningcorporaties, ambtenaren, lokale ondernemers en duurzaamheidsprofessionals.

Marc Dijk, projectleider van het eerste werkprogramma: 'Als

duurzaamheidsonderzoeker zie ik dit programma als een belangrijke stap in het verdiepen van de verbinding tussen wetenschap en maatschappij. De nieuwe manier van onderzoek doen is een spannende ontwikkeling die ons uit onze ivoren toren duwt en ons dieper in het transdisciplinaire onderzoek brengt.’ Als voorbeeld van deze transdisciplinaire aanpak noemt Dijk samenwerking in het programma met de gemeentes Maastricht, Nijmegen en Rotterdam, waarbij praktijkkennis, -opgaven en -uitdagingen uit de gemeentes waardevolle input moet opleveren voor het onderzoek in het werkprogramma en andersom.

Van uitdaging in de praktijk naar kennisvraag

Het programma is volgens de KIN-werkwijze gestart bij een concrete en urgente transitie die we nodig hebben in Nederland: het verduurzamen van stadswijken. Vervolgens zijn onderzoekers en belanghebbende personen en partijen afgelopen najaar samen om tafel gaan zitten om tot een gezamenlijk werkprogramma te komen in een zogenaamde Crutzenworkshop. Het programma zal in de uitvoering lokale partijen en burgers betrekken en ondersteunen bij het ontwikkelen van duurzame oplossingen voor een rechtvaardige klimaattransitie. De volgende stappen zijn onder andere het definiëren van de werkpakketten, het uitwerken van een concrete planning en het plannen van bijeenkomsten met de verschillende wijken. Dijk: ‘We kijken uit naar de samenwerking met de verschillende stakeholders, waarmee we de uitdagingen van de praktijk gaan vertalen naar kennisvragen.’

Grote rol voor klimaatrechtvaardigheid

Een bijzonder aspect van dit eerste KIN werkprogramma is dat het begrip klimaatrechtvaardigheid een grote rol speelt. Dat wil zeggen dat ook nadrukkelijk gekeken wordt of de voorgestelde maatregelen (of onderzoeksresultaten) geen tegenstellingen in de samenleving creëert of verscherpt. Het belang daarvan is dat er beleid wordt ontwikkeld dat over meer draagvlak kan beschikken dan beleid dat zich alleen technisch laat inspireren.

Meer programma's in de komende jaren

In de komende jaren zal KIN meer programma's op deze manier tot ontwikkeling brengen, waarbij ook andere instrumenten ingezet zullen worden, die bijvoorbeeld meer kleinschalig en/of verbindend zijn. Het onderliggende thema zal in alle programma's gelijk zijn, namelijk dat de activiteiten een klimaatneutraal, klimaatbestendig en klimaatrechtvaardige samenleving dichterbij brengen.

Samenwerkingspartners op alfabetische volgorde:

Amsterdam University of Applied Sciences, Arizona State University, USA, BUas, Centre for Unusual Collaboration, Deltares, Delft University of Technology, Erasmus University Rotterdam, Gemeente Maastricht (City of Maastricht), Gemeente Nijmegen (City of Nijmegen), HAN University of Applied Sciences, Jonge klimaatbeweging (Young Climate movement), Klimaatplein Netherlands, Maastricht University, NIOD, Open University, Postgroei Nederland, Provincie Utrecht (Province of Utrecht), Radboud University, RIVM, Rodenburg Wateradvies, Rotterdam University of Applied Sciences, TNO, The Hague University of Applied Sciences, UMC Utrecht, Utrecht University, University of Groningen, University of Twente, Wageningen University & Research.

Over het KIN

Het Klimaatonderzoek Initiatief Nederland (KIN) verbindt, verbreedt, verdiept en ontsluit kennis voor transitie naar een klimaatneutrale en klimaatbestendige samenleving. Met KIN willen we de bijdrage van de wetenschap aan het versnellen van systeemtransities vergroten.

Lees meer over het KIN op www.hetkin.nl of [bekijk de webpagina over ACT](#) met meer informatie over de werkwijze, resultaten, partners en downloads. Bekijk de [perskit](#) met o.a. foto's of bekijk het [persberichtmapje](#) met foto's en Word-bestanden van het persbericht in Nederlands en Engels.